

Educatie en communicatie nationale parken

Jaarverslag 2024

Nationaal Park Oosterschelde - Bijscholing vrijwilligers

Inhoud

1. Inleiding	4
2. Kinderen en jongeren	5
3. Bewoners	8
4. Recreatie en ondernemers	11
5. Vrijwilligers	14
6. Landelijke Nationale Parken activiteiten	17
7. Landelijke Nationale Parken producten	19
8. Landelijke Nationale Parken netwerk	22

1. Inleiding

De Nationale Parken vertellen het verhaal van de Nederlandse natuur, het landschap en de cultuur. Van duinen tot riviernatuur en van heide tot veen. Ieder park kent zijn eigen geschiedenis en samenspel tussen mens en natuur. De 21 Nederlandse Nationale Parken - en 1 in oprichting - zorgen ervoor dat de karakteristieke landschappen, flora en fauna blijven bestaan en dat bezoekers van deze Nederlandse parels kunnen blijven genieten. Educatie, beleving en onderzoek staan daarbij centraal.

In 2024 was IVN verantwoordelijk voor de coördinatie van communicatie en educatie in 20 van de 21 Nationale Parken. Daarnaast waren we nauw betrokken bij het nieuwe Van Gogh Nationaal Park en het Nationaal Park in oprichting Hollandse Duinen. Samen met onze partners vertellen wij het verhaal van de parken en bieden wij kinderen, bewoners en bezoekers een bijzondere ervaring in de Nationale Parken. Bovendien werkt IVN in de Nationale Parken samen met partners aan gedragen oplossingen voor de maatschappelijke opgaven van Nederland.

Afgelopen jaar verstevigden wij de landelijke samenwerking met het Nationale Parken Bureau en het Samenwerkingsverband Nationale Parken. Wij professionaliseerden onze positie als coördinator communicatie & educatie door de ontwikkeling van een helder takenpakket en interne procedure voor overdracht, sollicitatie en inwerken. Ook werkten we met veel plezier aan nieuwe landelijke Nationaal

Park activiteiten en producten, zoals de Laarzendag, het Nationale Parken kwartet en de Nationale Parken Soorten Challenge in 2025.

We zagen afgelopen jaar ook een aantal belangrijke trends die van invloed zijn op ons werk als coördinator communicatie & educatie in de Nationale Parken. Zo werken steeds meer parken samen met regionale marketingbureaus aan gebiedsmarketing, waarnaast onze coördinatoren zich richten op communicatie in de vorm van voorlichting en participatie. Ook kwam vanuit de parken de behoefte naar voren voor een landelijke Nationale Parken communicatiestrategie als basis voor een gezamenlijk aanbod om de eenheid en herkenbaarheid van de parken te vergroten. Tenslotte leidde de herverdeling op het communicatie & educatie budget voor een aantal parken tot benodigde herijking van werkzaamheden.

In dit jaarverslag staan de resultaten die de coördinatoren communicatie & educatie bereikt hebben in 2024. De resultaten zijn beschreven aan de hand van vier doelgroepen: kinderen en jongeren, bewoners, vrijwilligers en ondernemers. Bezoekers maken integraal onderdeel uit van deze doelgroepen. Daarnaast besteden we aandacht aan de landelijke Nationale Parken activiteiten, producten en werkgroepen. Onze coördinatoren zijn trots op hun bijdrage aan uw beleidsprogramma Nationale Parken en kijken uit naar volgend jaar.

Nationaal Park Duinen van Texel

Nationaal Park De Hoge Veluwe

2. Kinderen en jongeren

Ambitie

De liefde voor de natuur wordt van jongs af aan aangewakkerd. Daarom willen we dat ieder kind voor zijn of haar twaalfde jaar de weg weet te vinden op het gebied van natuur en, in het verlengde hiervan, kennismaakt met de unieke waarden van een Nationaal Park – ongeacht iemands achtergrond, opleidingsniveau of sociaaleconomische status.

Jongeren en jongvolwassenen bieden we de mogelijkheid om een actieve rol te spelen in natuur- en duurzaamheidsinitiatieven. Door hen aan te spreken met inspirerende activiteiten en programma's, stimuleren we hun betrokkenheid bij het behoud van natuur, zowel in hun leefomgeving als daarbuiten.

Programma's

De coördinatoren communicatie en educatie in de Nationale Parken hebben een breed scala aan programma's ontwikkeld en uitgevoerd, speciaal gericht op kinderen (4-12 jaar), jongeren (13-18 jaar) en jongvolwassenen (19-30 jaar). Het aanbod varieert van educatieve belevingen tot strategische deelname aan natuurbeheer, waaronder:

Scholenprogramma's met excursies, gastlessen en leskisten voor basisscholen

Irma Melse, coördinator communicatie en educatie Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug: "300 kinderen gingen in 2024 mee op pad met onze HeuvelrugWijzers, waar zij leerden hoe de heuvels zijn ontstaan, wat er in de bodem zit, waarom er bossen zijn, welke dieren er leven en wat je voor de natuur terug kunt doen."

Doorlopende leerlijnen voor alle groepen van basisscholen

Joost Barendrecht, coördinator communicatie en educatie in Nationaal Park De Meinweg: "In een bijeenkomst in 2024 is met de educatiepartners van Nationaal Park De Meinweg een start gemaakt voor het ontwikkelen van een doorlopende leerlijn voor het basisonderwijs."

Educatief aanbod met excursies en onderzoeksoopdrachten voor voortgezet onderwijs

Thea Peters, coördinator communicatie en educatie Nationaal Park Weerribben-Wieden: "Nieuw in 2024 was een speciaal ontwikkeld programma voor de eerste klas van het VMBO. Ruim 100 leerlingen volgden gedurende vier maanden een programma waarbij zij een aantal uur per week op excursie gingen of gastlessen kregen om meer te leren over de verschillende aspecten van het Nationaal Park. Onderdeel van de opdracht was het vergroenen van hun schoolterrein met vogelhuisjes en diverse dierenhotels."

Junior Rangers-programma voor voortgezet onderwijs

Alies Westerveen, coördinator communicatie en educatie Grenspark Kalmthoutse Heide: "Maandelijks ging in 2024 een groep Nederlandse en Vlaamse jongeren vanaf 12 jaar op pad in het Grenspark. Ze functioneren daarbij als echte rangers of mini-boswachters: ze gaan op pad met een echte boswachter, leren over flora en fauna en steken de handen uit de mouwen voor natuurbeheer. En aan het einde van het seizoen is er een tweedaagse. De groep bestond uit 18 jongeren en 4 enthousiaste jonge begeleiders."

Stages en maatschappelijke diensttijd-trajecten voor studenten

Jörgen de Bruin, coördinator communicatie en educatie Nationaal Park Lauwersmeer: "In samenwerking met de vakgroep Sterrenkunde van de Rijksuniversiteit Groningen hebben we in 2024 bij activiteitscentrum Lauwersnest een aantal prachtige Dark Sky elementen kunnen realiseren: het grootste planisfeer van Nederland aan het plafond van de vuurplaats, het nachtbelevingshuisje voor met name gezinnen, de nachttuin met 's nachts bloeiende en geurige planten en het planetenpad: een wandelroute langs de planeten van ons zonnestelsel. Onze nachtactiviteiten zijn zeer in trek. Er zijn bezoekers die zelfs vanuit de Randstad en Brabant komen, speciaal voor deze activiteiten."

Jongerenadviesbureau's en jongerenraden voor leerlingen en studenten

Natascha van den Bosch, coördinator communicatie en educatie Nationaal Park Drents-Friese Wold:

"In 2024 is het Jongeren adviesbureau (JAB) weer in actie gekomen op het thema: Klimaat en Water – Deltadilemma, klimaatbestendigheid in de natuurlijke ruimte. In opdracht van het Waterschap en de Provincie hebben 85 leerlingen van het Stellingwerfcollege uit Oosterwolde een ruimtelijk ontwerp gemaakt van het gebied, rekening houdend met Klimaat en Water."

Resultaten 2024

Onderstaande tabel toont per Nationaal Park een greep uit het aanbod voor kinderen en jongeren.

Nationaal Park	Activiteit	Omschrijving
De Alde Feanen	Schoolreisprogramma	In 2024 deden 316 kinderen mee aan het schoolreisprogramma, georganiseerd door het Nationaal Park samen met It Fryske Gea.
De Biesbosch	Extra schoolgidsencursus	Om aan de grote vraag aan begeleide kinderactiviteiten te voldoen is er 2024 een extra schoolgidsencursus georganiseerd. Hieraan hebben 18 nieuwe schoolgidsen meegedaan.
De Groote Peel	Actualisering educatief aanbod	Cocreatie sessie voor een actualisering van het educatief aanbod, met diverse educatieve partijen en nieuwe partners.
De Hoge Veluwe	Schoolsessies	In 2024 is een nieuw scholenprogramma gelanceerd, 'De Hoge Veluwe Buitenschooldag'. 380 schoolklassen bezochten in 2024 Nationaal Park De Hoge Veluwe.
De Maasduinen	Scholenprogramma's	Met de verschillende scholenprogramma's hebben 412 leerlingen van verschillende basisscholen Nationaal Park De Maasduinen bezocht.
De Meinweg	Boomfeestdag	70 leerlingen van een school uit Wassenberg en een school uit Herkenbosch hebben op de 28e internationale boomfeestdag op 13 maart samen circa 1000 boompjes geplant bij klooster St. Ludwig te Vlodrop.
Drentsche Aa	Natuurspeurderstocht	In Nationaal Park Drentsche Aa deden verschillende basisscholen mee aan een natuurspeurderstocht.
Drents-Friese Wold	Amfibieën en andere waterbeestjes	Alle scholen in de gemeente Westerveld gingen aan de slag met Amfibieën. Naast les op school, konden ze vanuit Camping Diever op excursie naar een poel om op zoek te gaan naar amfibieën en andere waterbeestjes. Daarnaast leerden ze in het educatiecentrum van alles over deze boeiende diergroep.
Duinen van Texel	Jeugdnatuurclub Skarrelaars	Een speciale natuurclub gericht op kinderen van 6-12 jaar, onder begeleiding van boswachters. In 2024 waren er 10 bijeenkomsten.
Dwingelderveld	De Big Five	Onder begeleiding van een groep vrijwilligers kregen ruim 200 leerlingen uit de omgeving opdrachten en informatie over vijf iconsoorten van het Nationaal Park Dwingelderveld: de adder, ree, das, kraanvogel en het Drentse Heideschaap.
Grenspark Kalmthoutse Heide	Libelhamelclub	De Libelhamelclub is de natuurclub voor kinderen (6-12 jaar) die onder begeleiding van vrijwilligers 10 keer per jaar samenkwamen voor natuuractiviteiten.

Lauwersmeer		Via de IVN Natuurschool hebben ruim 5.500 leerlingen basisonderwijs en onderbouw voortgezet onderwijs weer een onvergetelijke belevenis gehad in Nationaal Park Lauwersmeer en Werelderfgoed Waddenzee.
Loonse en Drunense Duinen/ Van Gogh	Scholenprogramma's	139 basisschoolklassen zijn met onze schoolgidsen op pad geweest. Dit deden zij met de schoolprogramma's Takkenhoedjes, Zandgebak & Luchtkastelen, Zandspoor, Dassenwerk, Het Van Gogh Mysterie en het Bewaarde Land.
Nieuw Land	Lancering Expeditie Nieuw Land	Een expeditie voor basisscholen in Flevoland, bestaande uit twee onderdelen: een puzzel over de avonturen van boswachter Mark en een informatieve zoektocht over belangrijke thema's voor Nationaal Park Nieuw Land.
Oosterschelde	Doorgaande leerlijn	In 2024 hebben we een aantal nieuwe onderdelen ontwikkeld binnen de doorgaande leerlijn voor het basisonderwijs: Beleef de vogeltrek en het Onderwaterleven.
Sallandse Heuvelrug en Twents Reggedal	Schoolgidsen	De Nationale Parken Schoolgidsen ontvingen dit jaar meer dan 750 leerlingen om te vertellen over de ontstaansgeschiedenis in de ijstijd en bijvoorbeeld de schaapskuddes in het landschap.
Schiermonnikoog	Samenwerking basisschool	Nieuwe samenwerking met de basisschool op het eiland, waarbij we vraaggericht aansluiten op het thematisch onderwijs van de school. Zo ging de boswachter in het kader van het thema aarde bijvoorbeeld met groep 7 en 8 op zoek naar de verschillende landschapstypen op het eiland.
Utrechtse Heuvelrug	HeuvelrugWijzer	300 kinderen zijn op pad geweest met een HeuvelrugWijzer om de vijf geheimen van de Heuvelrug te ontdekken.
Weerribben-Wieden	Educatieprogramma eerste klas VMBO	In 2024 volgden ruim 100 leerlingen gedurende vier maanden een programma waarbij zij in een aantal uur per week verschillende aspecten van het park leerden kennen d.m.v. excursies en gastlessen. Zij vergroenden hun schoolterrein met 100 vogelhuisjes en diverse dierenhotels.
Zuid-Kennemerland	Pilot Expeditie Schoolplein	Start van een doorlopende leerlijn voor het basisonderwijs, samen met een maakteam van boswachters, schoolgidsen en medewerkers van het bezoekerscentrum.

Speelbos Vierkante Stuk Nationaal Park Duinen van Texel

Laarzenstampwedstrijd Nationaal Park De Biesbosch

3. Bewoners

Ambitie

Mensen die wonen of werken in een nationaal park zijn zich bewust van de unieke waarden van de natuur, het landschap en de cultuurhistorie van het nationaal park en onderschrijven het belang van het beschermen en behouden van deze waarden voor huidige en toekomstige generaties.

Programma's

Op verschillende manier betrekken de coördinatoren communicatie & educatie bewoners bij hun Nationaal Park.

Activiteiten: excursies, evenementen, lezingen en informatieavonden

Nannyke Hoek - van As, coördinator communicatie en educatie van Nationaal Park De Hoge Veluwe: *"De Hoge Veluwe wil omwonenden op een laagdrempelige manier laten kennismaken met de wandelsport. Daarom is er iedere dinsdagochtend een wandeling, genaamd WandelFit, onder begeleiding van gecertificeerde wandelsportbegeleiders. De begeleiders zijn tevens natuurgids en waar mogelijk vertellen ze van alles over het moois op de route."*

Bewonerscursus Nationaal Park Oosterschelde

Natuurbeheer: natuurwerkdagen, inheems planten en opschoonacties

Irma Melse, coördinator communicatie en educatie Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug: *"In 2024 organiseerde Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug 4 webinars voor bewoners over de waterhuishouding en biodiversiteit in je tuin en 4 inloopspreekuren met tuinontwerpers bij voorbeeldtuinen op de Utrechtse Heuvelrug. Aan deze activiteiten deden 55 mensen mee."*

Ambassadeurschap en bewonerscursussen

Wilco Jacobusse, coördinator communicatie en educatie Nationaal Park Oosterschelde: *"In 2024 hebben we opnieuw een bewonerscursus georganiseerd in NP Oosterschelde, waarbij we een groep inwoners van Zeeland onderdompelen in de verhalen rondom Nationaal Park Oosterschelde. Samen met boswachters van de terreinbeheerders gaan we weer vier zaterdagen buiten op ontdekkingstocht en leren we over alle facetten van de Oosterschelde."*

Evaluatie, monitoring en innovatie

Jörgen de Bruin, coördinator communicatie en educatie Nationaal Park Lauwersmeer: *"We zijn in 2024 op de koffie geweest bij 7 dorpsbelangen rond het Lauwersmeer om eens te polsen wat zij van het Nationaal Park vonden en welke wensen er bij hen leven. Dit als eerste stap om de schil rond het (formele) Nationaal Park meer te gaan betrekken bij het Nationaal Park. Opvallend was dat men zeer positief staat t.o.v. het Nationaal Park en dat er breed animo is om de komende jaren samen op te trekken."*

Laarzenmars Nationaal Park De Biesbosch

Resultaten 2024

Onderstaande tabel toont per Nationaal Park een greep uit het aanbod voor bewoners.

Nationaal Park	Activiteit	Omschrijving
De Alde Feanen	Boottocht	In 2024 vond een informatiemiddag plaats voor omwonenden. Zij konden meedoen met een boottocht door het Nationaal Park.
De Biesbosch	B&B vol leven	Onder de noemer B&B vol leven vierden we het 30-jarig bestaan van De Biesbosch. Gezinnen kregen meer informatie over de bijzondere soorten het Nationaal Park met o.a. een avonturenkaart en memoryspel.
De Groote Peel	Trekvogelexcursie	Dit jaar deden we voor het eerst mee met Beleef de Vogeltrek. Op 11 november organiseerden we in de vroege ochtend een trekvogelexcursie met ervaren vogelaars. Vanaf het hoogste gelegen punt in de Groote Peel keek de excursiegroep naar overvliegende trekvogels.
De Hoge Veluwe	WandelFit	In 2024 konden omwonenden meedoen met WandelFit, een wandeling onder begeleiding van gecertificeerde wandelsportbegeleiders.
De Maasduinen	Biowalks	Samen met Vrienden van het Maasziekenhuis Pantein en NP vrijwilligers werden er in 2024 weer 10 Biowalks aangeboden vanuit de gedachte: 'gezonde mensen zorgen beter voor de natuur, en een gezonde natuur maakt mensen gezonder'.
De Meinweg	Zomervakantie activiteiten	Pilot met de gemeente Roerdalen voor het ontwikkelen van een programma voor gezinnen in de zomervakantie. Er zijn 3 activiteiten georganiseerd: een slootjesdag bij een vakantiepark, een schapensafari en een natuurontdektocht in het terrein rond kasteel Aerwinckel.
Drentsche Aa	Lezingen	Diverse lezingen georganiseerd, waaronder voor Drentse burgemeesters.
Drents-Friese Wold	Beleefweek	De vierde editie van de Beleefweek van 30 september t/m 2 oktober: een week waarin gastheren en -vrouwen en (natuur)organisaties binnen het Nationaal Park samenwerken om omwonenden en bezoekers het gebied te laten beleven. Zo was er een streekmarkt en werden er verschillende excursies en activiteiten georganiseerd.
Duinen van Texel	25 jaar Sommeltjespad	Het Sommeltjespad is opgeknapt met vrijwilligers en het jubileum is gevierd met 700 bezoekers.
Dwingelderveld	Informatiebulletin De Veldwijzer	Twee keer De Veldwijzer uitgegeven. Daarin staat informatie over het gebied, o.a. over de gevolgen van de zomerstorm, een broedvogelupdate, de kuddebeschermingshonden, nieuws van de natuurpoorten en het aantreden van de nieuwe voorzitter van het Nationaal Park.
Grenspark Kalmthoutse Heide	Beleefweek	Van 20 t/m 26 mei organiseerden het Grenspark samen met diverse Vlaamse en Nederlandse partners de allereerste editie van de Beleefweek, met meer dan 10 activiteiten.

Lauwersmeer	Bewonerscursus	Nationaal Park Lauwersmeer organiseerde een bewonerscursus waar 45 bewoners aan hebben deelgenomen. Het animo was dusdanig groot dat er een wachtlijst ontstond.
Loonse en Drunense Duinen/ Van Gogh	Van Gogh Academie	In Van Gogh Nationaal Park, waar de Loonse en Drunense Duinen geheel in liggen, organiseerden we de Van Gogh Academie. Hierin gingen bewoners aan de slag met hun eigen dromen voor het gebied.
Nieuw Land	Activiteiten herfstvakantie	Voor het tweede jaar op rij organiseerde Nationaal Park Nieuw Land samen met partners en gastheren en -vrouwen meerdere activiteiten in de herfstvakantie, waaronder de opening van het nieuwe Natuurbelevingscentrum de Oostvaarders, Japans bosbaden en Barefootwandelen.
Oosterschelde	Bewonerscursus	In 2024 hebben we opnieuw een bewonerscursus georganiseerd in Nationaal Park Oosterschelde, waarbij we een groep inwoners van Zeeland onderdompelen in de verhalen rondom Nationaal Park Oosterschelde.
Sallandse Heuvelrug en Twents Reggedal	Beleefweek	Met partners en gastheren en -vrouwen organiseerden we weer een Beleefweek tijdens de herfstvakantie met 40 activiteiten. Van paddenstoelen excursies tot varen op de Enterse Zomp.
Schiermonnikoog	Weidevogels bijeenkomst voor bewoners	De Vogelwacht heeft een bijeenkomst voor bewoners georganiseerd over het gebruik van drones t.b.v. weidevogel beheer.
Utrechtse Heuvelrug	Heuvelrugtuinen	220 mensen volgden de e-learning Heuvelrugtuinen, waarin zij leerden om van hun eigen tuin een stukje Nationaal Park te maken.
Weerribben-Wieden	Beleefweek	Tijdens de herfstvakantie organiseerden we een Beleefweek voor met name bewoners en bezoekers. Het thema van deze week was Tekens van de tijd. Ruim 40 activiteiten werden georganiseerd.
Zuid-Kennemerland	Duintuinen	Met het programma Duintuinen zijn bewoners rondom de Nationaal Park aan de slag gegaan met hun eigen voor-, achter- geveltuin en boomspiegel. Via verschillende kanalen van onszelf en via partners hebben wij duizenden bewoners geïnspireerd om aan de slag te gaan met lokaal inheemse beplanting.

4. Recreatie en ondernemers

Ambitie

Educatie zorgt ervoor dat alle bezoekers van het nationaal park een bijzondere ervaring kunnen meemaken op het gebied van natuur, erfgoed, cultuur en landschap die ze niet elders kunnen meemaken. Ondernemers staan in direct contact met recreanten en zijn daarmee dé aangewezen personen om mensen het Nationaal Park optimaal te laten beleven. Zij kunnen hun gasten of klanten waardevolle informatie meegeven die de unieke waarden van het Nationaal Park onderstrepen en benadrukken daarmee bijzondere ervaringen in de Nationale Parken.

Programma's

Voor (recreatie)ondernemers organiseren de coördinatoren communicatie en educatie de volgende programma's in de nationale parken:

Beleefweken (zie ook hoofdstuk 3. Bewoners)

Natascha van den Bosch, coördinator communicatie en educatie Nationaal Park Drents-Friese Wold: *"We organiseerden in 2024 de vierde editie van de Beleefweek, een week waarin een heel netwerk van gastheren en -vrouwen en (natuur)organisaties binnen het Nationaal Park heeft samengewerkt om omwonenden en bezoekers een week lang het gebied te*

laten beleven. Zo was er een streekmarkt en werden er verschillende excursies en activiteiten georganiseerd."

Gastvrij in het Landschap-cursussen

Wilco Jacobusse, coördinator communicatie en educatie van Nationaal Park Oosterschelde: *"Nationaal Park Oosterschelde heeft een zeer hechte actieve groep van zo'n 60 gastheren en gastvrouwen. Sommigen zijn al bij ons aangesloten vanaf 2009. De samenwerking is een echte win-win situatie. Eind 2024 is een nieuwe groep horeca- en recreatieondernemers opgeleid tot gastheren en gastvrouwen van het Nationaal Park. Twee keer per jaar organiseren we voor het gastheernetwerk een inspirerende netwerkbijeenkomst waarbij uitwisseling centraal staat."*

Activiteiten en excursies voor (recreatie) ondernemers

Gwen Pellinkhof, coördinator communicatie en educatie van Nationaal Park Zuid-Kennemerland: *"In 2024 is een E-learning voor de frontofficemedewerkers van de verblijfsrecreatie ondernemers uit het Gastvrij in het Landschap-netwerk ontwikkeld. Dit is een fantastische manier om juist de mensen die het meeste contact hebben met de gasten op een laagdrempelige manier kennis bij te brengen. Onderdeel hiervan zijn het verhaal van Nationaal Park Zuid-Kennemerland, onze iconen maar ook onze regels en activiteiten. Dit geeft ze een goede basis. Als ze verdere verdieping willen kunnen ze deelnemen aan de volledige training voor gastheren en gastvrouwen. De E-learning is getest door een select groepje medewerkers van Camping de Lakens en twee Roompotparken."*

Nationaal Park Weerribben-Wieden Junior Rangers

Cocreatie USP's met overlegorgaan Nationaal Park De Groote Peel

Resultaten 2024

Onderstaande tabel toont per Nationaal Park een greep uit het aanbod voor recreatie en ondernemers.

Nationaal Park	Activiteit	Omschrijving
De Biesbosch	Terugkombijeenkomsten	Voor het bestaande netwerk van gastheren en gastvrouwen is een tweetal terugkombijeenkomsten/excursies georganiseerd met speciale aandacht voor de jubileumcampagne 'B&B vol leven'.
De Groote Peel	Cocreatie sessie	Cocreatie sessies met het overlegorgaan van de Peel met een brede groep aanwezigen, o.a. recreatieondernemers. De drie belangrijkste USP's werden boven water gehaald en verder uitgewerkt door de kwartiermaker.
De Hoge Veluwe	Ondernemersbijeenkomst 2025	Vorbereidingen zijn getroffen voor het organiseren van een ondernemersbijeenkomst in eerste kwartaal 2025
De Maasduinen	Begrip kweken	Een georganiseerde kruisbestuiving tussen bestuurders, studenten, telers, handel, bewoners, agrariërs en natuurorganisaties op het terrein van vaste plantenkwekerij MTS Lucassen. Op de georganiseerde velddag konden ervaringen worden uitgewisseld op de sprekerspleinen door met elkaar in gesprek te gaan. Begrip kweken en elkaar versterken stond centraal.
De Meinweg	Pilot zomerprogramma	De pilot voor het zomerprogramma met activiteiten voor gezinnen is in samenwerking met de ondernemers waar de activiteiten plaatsvonden opgezet.
Drentsche Aa	Gastvrij in het Landschap	Medewerkers van het nieuwe bezoekerscentrum van Nationaal Park Drentsche Aa namen deel aan een speciale incompany cursus Gastheerschap.
Drents-Friese Wold	Gastvrij in het Landschap	In 2024 hebben we een Gastvrij in het Landschap cursus georganiseerd waarbij 9 zeer gemotiveerde ondernemers deelnamen. Het Nationaal Park Drents Friese Wold telt nu 36 enthousiaste gastheren en -vrouwen.
Duinen van Texel	Tuinen van Texel voor parkmanagers en hoveniers	In januari organiseerden we een bijeenkomst over Tuinen van Texel voor parkmanagers en hoveniers. Verschillende parkmanagers geven aan nu meer aandacht te hebben voor natuurlijk beheer van de vakantieparken.
Dwingelderveld	Gastvrij in het Landschap	In 2024 hebben we een Gastvrij in het Landschap cursus georganiseerd waarbij 9 zeer gemotiveerde ondernemers deelnamen. Het Nationaal Park Dwingelderveld telt nu 33 enthousiaste gastheren en -vrouwen.
Grenspark Kalmthoutse Heide	Gastvrij in het Landschap	In 2024 hebben we een Gastvrij in het Landschap cursus georganiseerd waarbij 19 zeer gemotiveerde ondernemers deelnamen. Het Grenspark telt nu 42 enthousiaste gastheren en -vrouwen. Ook zijn er 2 terugkombijeenkomsten georganiseerd.

Lauwersmeer	Natuurinclusief Ondernemen	In 2024 heeft in Nationaal Park Lauwersmeer de eerste training Natuurinclusief ondernemen voor 20 recreatieondernemers plaatsgevonden. Vergroening van het eigen bedrijf en het communiceren over groen en duurzaamheid staan in deze training centraal. Reacties ondernemers waren zeer positief.
Loonse en Drunense Duinen/ Van Gogh	Toeristische kaarten van gebied	Alle Gastvrij in het Landschap ondernemers in Nationaal Park Loonse en Drunense Duinen hebben weer gratis toeristische kaarten van het gebied ontvangen om hun gasten goed de weg te kunnen wijzen.
Nieuw Land	Netwerkbijeenkomst	Eind 2024 werd voor de hele provincie een Gastvrij in het Landschap-netwerkbijeenkomst in het thema 'natuurinclusief', met een lezing over hoe je dit onderwerp vertaalt naar je eigen bedrijf.
Oosterschelde	Gastvrij in het Landschap	Eind 2024 is een nieuwe groep horeca- en recreatieondernemers opgeleid tot gastheren en gastvrouwen van het Nationaal Park.
Sallandse Heuvelrug en Twents Reggedal	Gastvrij in het Landschap	Naast de netwerkbijeenkomst in het voorjaar voor bestaande gastheren en -vrouwen ging ook in het najaar een nieuwe cursus van start. Ondernemers melden zich aan om meer te weten over onder andere de landschapsbiografie, het beheer van het landschap en het type bezoeker dat eropuit trekt in deze natuur.
Schiermonnikoog	Expeditie Waddenwalvis	Een excursie voor de gastheren en -vrouwen van het Nationaal Park, op zoek naar bruinvissen, zowel met onze ogen als met onze oren.
Utrechtse Heuvelrug	Netwerkbijeenkomst	We leverden input voor een netwerkbijeenkomst voor de Hoeders van de Heuvelrug: een groep betrokken ondernemers die een positieve bijdrage willen leveren aan de Heuvelrug.
Weerribben-Wieden	Gastvrij in het Landschap	Gastheren en -vrouwen van Nationaal Park Weerribben-Wieden zijn met een bijeenkomst en andere contactmomenten op de hoogte gehouden van actuele ontwikkelingen en geholpen met concrete communicatiemiddelen.
Zuid-Kennemerland	Inspiratiebijeenkomst Groene Strand	Voor de recreatieondernemers is er in het voorjaar een groene strand inspiratie bijeenkomst georganiseerd. Hier kwamen 25 deelnemers op af. Dit waren recreatieondernemers uit in Nationaal Park netwerk maar ook uit het groene strand netwerk uit Noord-Holland.

5. Vrijwilligers

Ambitie

Vrijwilligers zijn onmisbaar in de Nationale Parken. Ze begeleiden excursies en scholenprojecten, doen inventarisaties en monitoren de natuur en ze vergroten bewustwording op actuele thema's. En dat is slechts een greep uit de verschillende activiteiten die zij organiseren. Dankzij hun inzet, enthousiasme en passie voor het Nationaal Park leveren zij een belangrijke bijdrage aan het bestaan (en de beleving van) van de Nationale Parken. Zonder deze betrokken mensen zouden vele onderdelen van programma's maar beperkt door kunnen gaan. Daarom hebben wij in 2024 wederom ingezet op het vrijwilligersnetwerk binnen de Nationale Parken

Programma's

De coördinatoren communicatie en educatie werken nauw samen met/voor vrijwilligers van het Nationaal Park en gebiedspartners in het park op het gebied van:

Werving van vrijwilligers

Jörgen de Bruin, coördinator communicatie en educatie Nationaal Park Lauwersmeer: *"Eind 2024 hebben we een uitgebreide wervingscampagne gehouden voor nieuwe vrijwilligers. Dat heeft 18 aanmeldingen opgeleverd. Begin 2025 zullen deze geschoold worden als gastheer/gastvrouw voor het activiteitencentrum of als activiteitenbegeleider."*

Ido de Haan, coördinator communicatie en educatie Nationaal Park Loonse en Drunense Duinen: *"In 2024 hebben wij een wervingscampagne uitgevoerd voor schoolgidsen. De insteek daarbij was brede werving voor diverse educatieve programma's, waaronder Nationaal Park Loonse en Drunense Duinen, zodat deze vrijwilligers vervolgens een keuze konden maken op basis van hun interesse en voorkeur. De gidsenpool van het scholenprogramma werd hiermee 2 schoolgidsen rijker."*

Training van vrijwilligers

Robbert Heslen, coördinator communicatie en educatie Nationaal Park De Maasduinen: *"Expert storyteller Wim Ruis van IVN Natuureducatie verzorgde een bijscholing voor alle gidsen van de drie Nationale Parken in Limburg. Dit was een verzoek van de gidsen, naar aanleiding van een digitale start storytelling in coronatijd. De verhalen van de betreffende parken stonden centraal, zodat de gidsen deze techniek van storytelling goed kunnen inzetten voor optimale beleving van hun publiek."*

Marije Geenevasen, coördinator communicatie en educatie Nationaal Park De Groote Peel: *"Voor onze Nationaal Park schoolgidsen organiseerden we een actieve dag EHBO zonder 112 waarbij ze na een deel theorie actief aan de slag gingen met een lotusslachtoffer in de Peel. Gefocust werd op veel voorkomende kleine ongelukken. Dit was een groot succes onder de gidsen, wat er zelfs toe leidde dat zij ervoor gezorgd hebben dat er een extra AED aan de buitenkant van het buitencentrum is komen te hangen."*

Coördinatie en ondersteuning van vrijwilligers

Erine de Man, coördinator communicatie en educatie Nationaal Park De Alde Feanen: *"Tijdens de jaarlijkse startbijeenkomst hebben wij, samen met de teamleider Educatie van It Fryske Gea, vrijwilligers van het Informatiepunt bijgepraat. Het Informatiepunt van Nationaal Park De Alde Feanen is op 5 juni 2024 geopend. Vrijwilligers hebben daar in 2024 ruim 1500 bezoekers te woord gestaan."*

Sanne van Gammeren, coördinator communicatie en educatie Nationaal Park Duinen van Texel: *"Met hulp van vrijwilligers is het Waddenvogelfestival georganiseerd. Vrijwilligers droegen bij aan de informatiemarkt en gaven op verschillende plekken op het eiland informatie over vogels op Texel. Uiteindelijk deden 18 teams mee die 24 uur lang hebben gevogeld op het eiland. Deelnemers en vrijwilligers haalden samen ruim 25.000 euro opgehaald."*

Resultaten 2024

Onderstaande tabel toont per Nationaal Park een greep uit het aanbod voor vrijwilligers.

Nationaal Park	Activiteit	Omschrijving
De Alde Feanen	Startbijeenkomst Informatiepunt	De vrijwilligers van het Informatiepunt zijn tijdens de jaarlijkse startbijeenkomst bijgepraat en hebben genoten van een vaarexcursie door De Alde Feanen. Daarnaast ontvangen zij meerdere keren per jaar een digitale nieuwsbrief.
De Biesbosch	Biesboschgidsencursus	Eind 2024 is een nieuwe Biesboschgidsencursus opgestart met 35 nieuwe vrijwilligers.
De Groote Peel	Zintuigenfeest	We sloten we 2024 feestelijk af met een zintuigenfeest en aansluitend soep en broodjes, waarbij de voorzitter van het Nationaal Park de vrijwilligers meenam in de transitie van De Peel.
De Hoge Veluwe	Training interactieve werkvormen	De natuurgidsen van het Nationaal Park hebben een training ontvangen over interactieve werkvormen voor basisschoolleerlingen en jongeren (12-18 jaar).
De Maasduinen	Storytelling training	Bijscholing voor alle gidsen van de Limburgse Nationale Parken.
De Meinweg	Begeleiden peutergroepen	In 2024 zijn schoolgidsen bijgeschoold in het begeleiden van activiteiten voor peutergroepen. Deze bijscholing is in nauwe samenwerking met een kinderdagverblijf in het gebied uitgevoerd.
Drentsche Aa	Gidsenscholingbijeenkomsten	Scholingsbijeenkomsten voor de gidsen van Nationaal Park Drentsche Aa en een gidsendag op Schiermonnikoog georganiseerd.
Drents-Friese Wold	Plantenwerkgroep	De vrijwilligers van de plantenwerkgroep hebben een startbijeenkomst gehad, hebben karteringen in het veld uitgevoerd en hebben het seizoen gezamenlijk afgesloten.
Duinen van Texel	Waddenvogelfestival	Met hulp van vrijwilligers is het Waddenvogelfestival georganiseerd. Vrijwilligers droegen bij aan de informatiemarkt en gaven op verschillende plekken op het eiland informatie over vogels op Texel.
Dwingelderveld	Scholingsdag	Voor alle vrijwilligers van Nationaal Park Dwingelderveld is in 2024 een scholingsdag georganiseerd.
Grenspark Kalmthoutse Heide	Vrijwilligersavond	In 2024 hebben we voor de eerste keer een vrijwilligersavond. Bijna 100 vrijwilligers van Grenspark en verschillende partnerorganisaties waren aanwezig.

Lauwersmeer	Wervingscampagne	Eind 2024 hebben we een uitgebreide wervingscampagne gehouden voor nieuwe vrijwilligers. Dat heeft 18 aanmeldingen opgeleverd.
Loonse en Drunense Duinen/ Van Gogh	Werving schoolgidsen	Brede wervingscampagne georganiseerd voor schoolgidsen voor diverse educatieve programma's, zodat deze vrijwilligers vervolgens een keuze konden maken op basis van hun interesse en voorkeur. De gidsenpool van het scholenprogramma werd hiermee 2 schoolgidsen rijker.
Nieuw Land	Eerste vrijwilligersbijeenkomst	Begin 2024 vond de eerste vrijwilligersbijeenkomst van Nationaal Park Nieuw Land plaats. Een ontmoeting tussen de verschillende vrijwilligers, terreinbeherende organisaties Flevo-Landschap, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer en andere betrokkenen bij het jongste nationaal park van Nederland.
Oosterschelde	Broedvogelbeschermingsproject	Nationaal Park Oosterschelde coördineert een broedvogelbeschermingsproject waarbij we met ruim 35 vrijwilligers de nesten van kustbroedvogels opsporen, monitoren en waar mogelijk beschermen. Ook organiseren we activiteiten met scholen en omwonenden om aandacht te vragen voor deze broedvogels
Sallandse Heuvelrug en Twents Reggedal	Bijeenkomst	Ongeveer 120 vrijwilligers van betrokken organisaties bij het Nationaal Park kwamen samen om elkaar te ontmoeten. Bovendien werden onderdelen uit de Landschapsbiografie herhaald.
Schiermonnikoog	Bijscholing 'Insecten in het landschap'	37 Vrijwilligers die excursies verzorgen in ons Nationaal Park hebben de jaarlijkse bijscholing bijgewoond. Het thema was insecten in het landschap: waar zitten de insecten en waarom daar, welke ecologische aspecten spelen hierbij een rol?
Utrechtse Heuvelrug	Opleiden HeuvelrugWijzers	In 2024 trainden we een groep nieuwe HeuvelrugWijzers. We organiseerden bijeenkomsten voor alle HeuvelrugWijzers op nieuwe startlocaties, waar zij het gebied leerden kennen.
Weerribben-Wieden	Bijeenkomsten	In 2024 organiseerden we twee contactbijeenkomsten voor de Groene Voorlichters in het gebied: schoolgidsen, jeugdbegeleiders, schippers en vaarexcursiebegeleiders. Om ze op de hoogte te houden en ze te helpen het juiste verhaal te vertellen.
Zuid-Kennemerland	Koffie ochtenden	Voor de vrijwillige gidsen zijn er in 2025 een vijftal koffie ochtenden georganiseerd om bij elkaar te komen, zodat iedereen bijgepraat kon worden over de laatste ontwikkelingen.

6. Landelijke Nationale Parken activiteiten

Dag van het Nationaal Park 2024

Op de Dag van het Nationaal Park 2024 zetten we de Nationale Parken in Nederland in de schijnwerpers. Met banners en folders benadrukten we het collectief van de Nationale Parken. Door deze materialen tijdloos te ontwerpen, helpen we de parken om het verhaal van de Nederlandse Nationale Parken te blijven vertellen. Ook na de Dag van het Nationaal Park worden deze banners en folders ingezet tijdens evenementen.

Op de Dag van het Nationaal Park 2024 nodigden we bezoekers uit om de Nationale Parken te beleven en te genieten van de bijzondere natuur en cultuur. Van vrijdag 24 t/m zondag 26 mei organiseerden de parken speciaal voor de Dag van het Nationaal Park 2024 leuke, educatieve activiteiten en excursies. In Nationaal Park Schiermonnikoog kon je bijvoorbeeld mee met een excursie over het wad en samen met een gids vogels kijken. En in Nationaal Park

De Maasduinen was er een speciale rondleiding in de Kasteeltuinen Arcen en werd er een Wollige Wandeling georganiseerd: kinderen bezochten de herder, die schapen laat grazen in het park.

Bovendien riepen we mensen op om op 6 juni te stemmen voor een nieuw Europees Parlement met de boodschap: 'Laat jouw stem horen voor gezondere natuur'.

Met de Dag van het Nationaal Park pogen de Nationale Parken een duurzame relatie op te bouwen met bezoekers, waarbij natuurbewustzijn wordt vergroot en mensen worden aangemoedigd om bij te dragen aan het behoud van onze natuur en waardevolle cultuurhistorie. Zo blijft de schoonheid en waarde van de Nationale Parken niet alleen op deze dag, maar het hele jaar door onder de aandacht.

Nationaal Park Schiermonnikoog scholingsdag vrijwilligers insecten

De eerste Nationale Parken Laarzendag

Maanden zonder regen of juist enorme stortbuien: door klimaatverandering hebben we de laatste jaren te maken met extremer weer. Mens en natuur zijn afhankelijk van voldoende én van schoon water. Dat betekent dat we anders met ons watergebruik en waterbeheer moeten omgaan. Door massaal onze laarzen aan te trekken vroegen we op 26 oktober aandacht voor water tijdens de Laarzendag in de Nationale Parken.

En wat een geweldige Laarzendag 2024 was het! Samen met vele enthousiaste bezoekers hebben we genoten van een dag vol leerzame en leuke excursies over waterbeheer in de nationale parken. Van een laarzenmars en plassen stampwedstrijd in Nationaal Park De Biesbosch tot struinen door de krekens in Nationaal Park Duinen van Texel, water en klimaat fotografie in Nationaal Park Drentsche Aa, een klimaatwandeling onder leiding van de boswachter en een laarzenexpeditie door het moeras van Nationaal Park De Groote Peel.

Foto: laarzendagexcursie in Nationaal Park Oosterschelde.

7. Landelijke Nationale Parken producten*

*Onderstaande Nationaal Park producten zijn ontwikkeld met extra budget van het ministerie van LNVN.

Verkenning Nationale Parken paspoort

In 2024 voerden we een verkenning uit naar de ontwikkeling van een Nationale Parken Paspoort. Een Nationale Parken Paspoort kan als gezamenlijk product bijdragen aan de herkenbaarheid, bekendheid en onderlinge eenheid van de Nationale Parken. In de verkenning onderzochten we of er draagvlak bestaat voor het ontwikkelen en uitgeven van een Nationale Parken Paspoort in het diverse landschap aan Nederlandse Nationale Parken. In deze verkennende fase onderzochten we naast draagvlak ook de precieze doelstelling, beoogde doelgroep, inhoud, logistiek en financiële dekking van het product.

Uit een enquête onder de coördinatoren communicatie en educatie en de coördinatoren/secretarissen van SNP kwam een beeld naar voren van enigszins uiteenlopende opvattingen, wensen en aandachtspunten. Er bleek (vooralsnog) geen overtuigend draagvlak vóór het paspoort te zijn. Er is eerst behoefte aan een compleet, helder en eenduidig beeld van het beoogde product,

het bijbehorende doel en de manier om het te organiseren. Op dit moment zeggen niet alle Nationale Parken hun actieve betrokkenheid bij verdere ontwikkeling van het paspoort toe. Een aantal parken geven aan een overkoepelend communicatieplan te missen, waar het paspoort als middel onderdeel is van een duidelijke strategie.

Op basis van de verkenning is ons voorstel om de ontwikkeling van een Nationale Parken paspoort op dit moment niet door te zetten. Ons advies is om eerst te focussen op een versterkte strategie ter bevordering van de eenheid en herkenbaarheid van de Nationale Parken. In het ideale geval bestaat er over een weer synergie tussen projecten die plaatsvinden in de Nationale Parken én de landelijke acties ter bevordering van gezamenlijkheid. Een door de Nationale Parken gedragen communicatiestrategie vormt hiervoor de basis en zal een goede voedingsbodem zijn om vervolgens een krachtiger product zoals het paspoort neer te zetten, met alle Nationale Parken aan boord.

Afbeelding: visual van de uitkomsten van de verkenning Nationale Parken Paspoort.

Nationale Parken kwartet

Om de herkenbaarheid en eenheid van de Nationale Parken te vergroten en het Verhaal van de Nationale Parken op een speelse manier kracht bij te zetten, ontwikkelen we in 2024 een tijdloos kwartetspel. Met input van de coördinatoren communicatie en educatie en andere betrokkenen in de Nationale Parken ontwierpen we voor ieder park een eigen kwartet waarin vier thema's samenkomen: flora, fauna, landschap en cultuurhistorie. Het kwartet benadrukt de eigen identiteit en het karakter van de Nationale Parken. In lijn met de identiteit van de parken heeft ieder park een eigen kleur toegewezen gekregen die past bij de kenmerken van het landschap – denk aan water, heide, bos of veen. Met de ontwikkeling van een kwartetspel krijgt het collectief letterlijk vorm in één hand. Door het kwartet te spelen leert men bovendien welke Nationale Parken er zijn en met welke bijzondere iconen de parken geassocieerd zijn.

Het kwartetspel is in 2024 ontwikkeld en gedrukt. Begin 2025 worden de kwartetsspellen verspreid onder de parken, waarna zij kosteloos worden aangeboden worden aan een breed publiek. Gezien de variatie binnen de parken, varieert ook de doelgroep voor het kwartetspel. Distributie kan bijvoorbeeld plaatsvinden tijdens publieksevenementen, aan schoolklassen of onder recreatieondernemers in de omgeving.

Afbeelding: voorzijde van het Nationale Parken kwartet.

Afbeelding: Kaarten van het Nationale Parken kwartet.

Vorbereiding van de Dag van het Nationaal Park 2025

Leer de natuur wat beter kennen en het valt je direct op; er bestaan meer soorten planten, insecten en vogels dan je je kan voorstellen. Iedere soort is uniek en samen laten ze zien wat natuur zo bijzonder maakt. Door bijzondere vogels te spotten, zeldzame planten te benoemen en insecten te tellen, leer je deze rijkdom beter kennen en begrijpen. En waar kun je dat nou beter doen dan in de nationale parken?

Elk jaar vieren we op 24 mei de Dag van het Nationaal Park, een moment waarop de meest karakteristieke natuurgebieden van Nederland in de schijnwerpers staan. In 2025 zetten we op deze bijzondere dag het thema biodiversiteit centraal. We nodigen jong en oud uit om samen met

boswachters, gidsen en andere natuurliefhebbers de soortenrijkdom van onze parken te komen ontdekken. Wat leeft er in het water, wat groeit er uit de grond en welke soorten vliegen er door de lucht?

De Dag van het Nationaal Park 2025 wordt de start van de Nationale Parken soortenchallenge. De soortenchallenge loopt van 24 mei t/m 7 juni. Alle waarnemingen die in deze periode in de Nationale Parken worden gedaan – met de ObsIdentify app of ingevoerd op Waarneming.nl – tellen mee. Op Waarneming.nl is in deze periode te zien hoeveel soorten er in alle parken geteld worden. En iedereen kan meedoen! Natuurlijk benadrukken we ook dat soorten tijdens het tellen niet verstoord worden, want het is immers broed- en voortplantingsseizoen.

Voorbeeld BioBlitz op Waarneming.nl

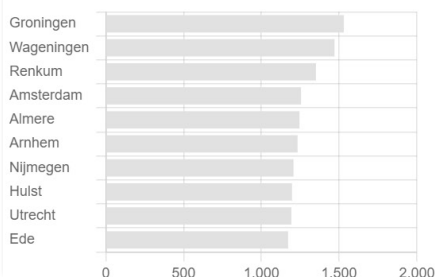
BioBlitzes » Nationaal Park Alle Tuinen (2024)

BioBlitzes 343 Soorten 7.113 Waarnemingen 533.522 Waarnemers 35.156

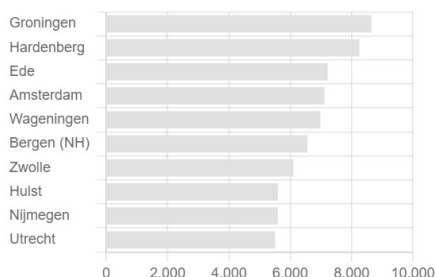
In Nederland zijn 4,5 miljoen tuinen waarvan de gezamenlijke oppervlakte meer dan tien keer zo groot is als Het Nationale Park De Hoge Veluwe. Samen vormen onze tuinen het grootste natuurgebied van Nederland: Nationaal Park Alle Tuinen! Doe mee met deze allergrootste BioBlitz ooit, kijk op go.ntr.nl/iederetuintelt. In Podcast Focus krijg je tips om meer soorten naar je tuin te lokken. Deze BioBlitz is een project van NTR Wetenschap in samenwerking met Waarneming.nl en het Kadaster.

Iedere wilde planten- of diersoort die in een tuin wordt gemeld in [Waarneming.nl](https://waarneming.nl) of via [ObsIdentify](https://obsidentify.nl), doet automatisch mee met deze telling.

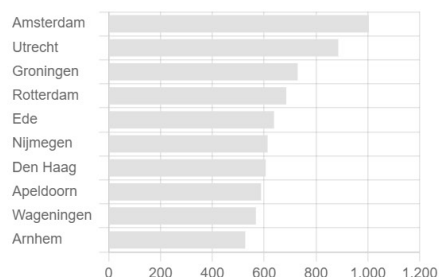
Soorten

Waarnemingen

Waarnemers

In 2024 maakten we afspraken met Waarneming.nl en ontwikkelden we de kernboodschap en communicatietoolkit voor de Dag van het Nationaal Park 2025. We deelden deze met de coördinatoren C&E en met de coördinatoren SNP en activeerden hen om mee te doen. Het werd gewaardeerd dat het thema en de toolkit vroeg bekend zijn, zodat alle parken genoeg tijd hebben om mooie activiteiten voor te bereiden.

Structurele inbedding landelijke nationale parken activiteiten

In 2024 was de organisatie en uitvoering van de Dag van het Nationale Park en de Laarzendag mogelijk vanuit een extra budget van LNVN. In de jaren daarvoor was er vanuit SNP een budget beschikbaar voor de landelijke coördinatie van de Dag van het Nationaal. Om de zichtbaarheid en bekendheid van de Nationale Parken te vergroten is het wenselijk om twee keer per jaar landelijke activiteiten in de Nationale Parken te kunnen blijven organiseren. Daarvoor is het nodig om structureel budget te reserveren voor landelijke coördinatie, bijvoorbeeld door een kleine, jaarlijkse bijdrage vanuit elk park binnen de meerjarige DU subsidie. Hierover zullen gesprekken plaatsvinden tussen LNVN, NPB, SNP en IVN.

Beleef de natuur!

8. Landelijk Nationale Parken netwerk

Tweedaagse coördinatoren communicatie en educatie

De coördinatoren communicatie en educatie vormen samen een hecht netwerk van professionele strategen, verbinders en organisatoren op het gebied van communicatie en educatie. Door best practices met elkaar uit te wisselen, leren we van elkaar en vergroten we onze toegevoegde waarde binnen het eigen Nationaal Park. Dit doen we tijdens online sessies en een jaarlijkse tweedaagse.

Tijdens de tweedaagse in 2024 bespraken we met elkaar de rol en het takenpakket van de coördinator communicatie en educatie. We kregen een workshop storytelling, waarna we het verhaal van ons eigen park met elkaar deelden. Ook brainstormden we over de mogelijkheden voor het monitoren van de impact van ons werk.

Takenpakket coördinatoren communicatie en educatie

Zoveel parken, zoveel smaken. Om meer helderheid te krijgen over de taken van de coördinator communicatie en educatie binnen de parken is in 2024 een takenpakket ontwikkeld en besproken met LVVN, NPB en SNP. Het takenpakket betreft de werkzaamheden die de coördinator uitvoert vanuit de LVVN-subsidie. Daarnaast kunnen coördinatoren andere werkzaamheden uitvoeren vanuit bijvoorbeeld aanvullende provinciale en gemeentelijke gelden.

Het takenpakket is een actualisatie van de eerdere basis- en pluspakketten, aangepast naar de huidige opgaven, behoeften en inzichten in de parken. Het vormt het kader voor het werk van alle coördinatoren communicatie en educatie. Binnen dit kader levert de coördinator maatwerk in nauwe afstemming met de directeur/voorzitter, secretaris/coördinator en het bestuur van het eigen Nationaal Park. Het takenpakket is een levend document, dat we in 2025 zullen toepassen en indien nodig verder actualiseren.

Overdracht, sollicitatie- en inwerkprocedure coördinatoren communicatie en educatie

De positie coördinator communicatie en educatie vraagt om passie voor de Nationale Parken, de

juiste competenties en langdurige inzet. Naast het takenpakket hebben we in 2024 een interne overdracht, sollicitatie- en inwerkprocedure ontwikkeld. De procedure beschrijft welke stappen er doorlopen worden voor een goede kennis- en netwerkoverdracht als een coördinator communicatie en educatie vertrekt. Ook draagt de procedure bij aan het deskundig inwerken van een nieuwe coördinator communicatie & educatie, met hulp van ervaren collega coördinatoren.

Werkgroep eenheid & herkenbaarheid

In 2024 is de werkgroep 'Eenheid en herkenbaarheid' geformeerd, onder leiding van het NPB. Deze werkgroep heeft als doel om handen en voeten te geven aan 'het vergroten van de herkenbaarheid en eenheid van de gezamenlijke Nationale Parken' (beleidsdoel 5). Het activatieplan dat is opgesteld tijdens het proces van het formuleren van het Verhaal van de Nationale Parken is de leidraad. Dit gezamenlijke verhaal is opgesteld in samenwerking met de nationale parken, terrein behorende organisaties, IVN en de ANWB. Onderdeel van het activatieplan is toewerken naar een gezamenlijke organisatie, gericht op het versterken van het collectief van Nationale Parken, een gezamenlijke uitstraling, bijvoorbeeld het ontwikkelen en inrichten van een gezamenlijke website en huisstijl, en gezamenlijke activatie, met een centrale jaarkalender.

IVN is breed vertegenwoordigd in de werkgroep met een landelijk programmamanager, communicatieadviseur en coördinatoren communicatie en educatie die tevens deelnemen aan het strategisch team Nationale Parken binnen IVN.

Werkgroep trekvogels

Vanuit de impuls subsidie Nationale Parken (2020-2023) is een waardevolle samenwerking ontstaan rondom het betrekken van algemeen publiek bij het fascinerende verhaal van de vogeltrek. Met elkaar hebben we een publieksposter ontwikkeld en diverse evenementen georganiseerd. Samen met het Nationale Parken Bureau, Werelderfgoed Waddenzee en de Nationale Parken Schiermonnikoog, Duinen van Texel, Lauwersmeer, Nieuw Land, De Biesbosch en Oosterschelde hebben we bovendien een structurele uitwisseling

op dit thema opgezet. Er zit veel gezamenlijke energie en uitvoeringskracht op dit thema. In 2024 zijn diverse nieuwe Nationale Parken aangehaakt bij deze werkgroep, zoals Nationaal Park de Maasduinen en Nationaal Park de Groote Peel. Deze parken hebben in 2024 voor het eerst meegedaan via vogeltrekeexcursies en extra communicatie input geleverd.

Met deze werkgroep hebben we in 2024 in het kader van de Wereld Trekvogeldag (World Migratory Bird Day) ingezet met gezamenlijke promotie en exposure. Ook hebben we het structureel uitwisselen van inspiratie rondom het thema vogeltrek met elkaar voortgezet, met diverse digitale uitwisselmomenten en een inspiratiebezoek aan Nationaal Park Lauwersmeer op 31 mei 2024.

Samenwerking NPB en SNP

Aan het begin van het jaar werd met het NPB en SNP uitgesproken elkaar vaker te ontmoeten voor synergie in de ondersteuning van het beleid, bijvoorbeeld voor uitvoering van de Dag van het Nationaal Park, samenwerking rondom het kwartet en er werd geconsulteerd voor de vaststelling van het takenpakket C&E Coördinatoren. Voor dat laatste werden ook de coördinatoren van het SNP benaderd. We zijn blij met de voortvarende en prettige manier van samenwerking met landelijke partners in de Nationale Parken.

Gastvrij in het Landschap excursie in Nationaal Park Sallandse Heuvelrug & Twents Reggedal

Bezoekadres

Plantage Middenlaan 2c
1018 DD Amsterdam
020 622 81 15
info@ivn.nl
ivn.nl

Postadres

Postbus 20123
1000 HC Amsterdam

Bank NL36ABNA0249086697
RSIN 813950326
KVK 34147938